

városligeti műcsarnokba szállítandók. A beküldött művek hátsó oldalára cédula ragasztandó, ezzel a felirattal: „A Magyar Országos Képzőművészeti Tanácshoz. Pályázat a gróf Andrássy Dénes és neje: Franciska grófnő-féle ösztöndíjra.“ E cédulára a pályázó neve is szembetűnő módon feltüntetendő.

A mutatványműveknek sem be-, sem visszaszállításáról az Orsz. Tanács nem gondoskodik, és bérmentetlenül érkező szállítmányokat át nem vesz.

Elkészve érkezett folyamodások a pályázatból feltétlenül ki vannak zárva.

Budapesten, 1905. március 20-án.

A Magyar Országos Képzőművészeti Tanács.

BETŰ- ÉS CÍMTÁBLA-pályázat van hirdetve a „Mappe“ című müncheni újságban. Címfestőknek szóló gyakorlati szempont az iránytadó. Beküldési határidő június 15. Díjak: 150, 100 és 50 márka. Cím: Calwey, München, Finkenstrasse 2.

DEUTSCHE KUNST U. DEKORATION darmstadti folyóiratnak minden második hónapra van egy pályatétele. 1. Hímzés tervezetre április 10., 2. üvegablakra június 10., 3. legényszobára augusztus 10., 4. exlibrisre október 10-iki terminus van kitűzve. Bővebb részletek találhatóak a nevezett folyóirat VIII. 6. számának második oldalán.

Ugyan e folyóirat legutóbbi pályázatán *Löffler Béla* hazánkfa díjat nyert.

TÖVÖS MESTEREK ÉS TANÍTÓK számára a „Journal der Goldschmiedekunst“ (Herm. Schlag, Leipzig) pályázatot írt ki. A mesterek rajzlapra tervezett ékszerekkel pályázhatnak. A tanulók egy gyűrű vázlatával s annak bárminő féméből való kivitelével. A díjak 100 márkától lefelé. Beküldési határidő május 30.

PARMŰVÉSZEKET KERESNEK tanítónak a magdeburgi iparművészeti iskolához. Egyet olyant, aki vállalkozik a tájképfestészet, lithografia és rézmaratás tanítására. Egy másikat pedig síkdíszítés, hímzés mustra stb. oktatására. Fizetés a próba évre 3300 márka, amely összeg 5400 márkáig emelkedhetik. Pályázni lehet (életrajz, bizonyítványok és művekkel) Thormählen igazgatóhoz, Magdeburg, Brandenburger Str. 10.

Rajzoló és mintázó keres Erwin H. Nieman kerámiai intézete Bendorf am Rhein, díszedények és kályha-fiókok készítésében állandó alkalmazásra.

Plakáttervező művészek címeiket küldjék be „Kunstplakate 1466“ és „L. R. 375.“ jellegére Alex. Koch-nak Darmstadtba.

Rézdomborításnak való terveket ugyanott lehet értékesíteni. D. M. 1452. alatt kell az ajánlatot küldeni.

Üvegablak tervezésében ügyes rajzoló állandó foglalkoztatásra keres Adolf Schell & Ottó Vittali G. m. b. H. Offenburg i. B.

Falióraterveket, de csakis kiváló művészi becsüt vesz H. Debenham & Co. 25. Coroper St. City Rd. London E. C.

Plakátterveket és reklámrajzokat, menükártyákat, levelezőlapokat vesz „La société d'affiches et réclames artistique“ Genfben.

Butortervezőt, aki a részlet és távlati rajzok készítésében is jártas, keres Ad. Dietler, Freiburg i. B.

Terveket, a művészi ipar minden ágából előnyös áron vásárol a „Britisch and Foreign Art Co.“ London E. C. 97. Newgate Str.

Üvegablakok tervezésében jártas rajzoló keres Hans Müller-Hickler, Darmstadt.

Belső berendezést, mennyezetet stb. tervező építész alkalmazást lelhet Gebr. Röhlich, Berlin, Beuthstrasse 6.

KÜLFÖLD.

Bécsi miniatura-kiállítás. — *A müncheni iparművészet és az Andrássy-mauzoleum.* — *Japán láz.* — *Orlik Emil.* — *Van de Velde.* — *Drezdai kiállítás.* — *A stockholmi Nordische Muzeum.* — *A st. louis-i kiállítás kitüntetései és vására.*

A magyar ember szívesen fel-fel-rándul Bécsbe felfrissíteni lelkének kultúrhajlamait; legfőképpen pedig az ottani kiállításoknak szokott nagy fontosságot tulajdonítani. S valljuk meg őszintén, ebben van is valami. Mert Bécs minékünk az a legközelebbi világváros, melynek nyugat felé művészeti tekintetben internacionális összeköttetései vannak. Másrészt pedig abban a szerencsés

helyzetben van az osztrák császári metropolis, hogy jól szervezett intézményeivel képes olyan szak-kiállításokat (legyező, óra, miseruha, könyvtábla stb.) rendezni, amiknél előkelő helyet foglal el a magyar vagy magyar vonatkozású műkincsek tömege is.

Legújabbán egy MINIATURA-KIÁLLÍTÁS áll a bécsi miniszterelnöki palota dísztermében, amelyen 2784 képecske tárja fel előttünk a XVIII. század és XIX. elejének e szeretetreméltó divatját. Az emlékekbe szánt kisméretű arcképek és allegoriák sokat megőriztek koruk parfümös világából: fejedelmek, mágnások, hadvezérek és papok, leginkább pedig szép nők és gyermekek vannak megörökítve medaillonok, szelencék, levélnehezítékek, gyűrűk és karkötőkre alkalmazva, szemléltető példatárát adva a miniatura összes technikáinak és irányainak. S ennek a bécsi kiállításnak egy része a magyar társadalom egy darabjának emléke is egyúttal. Ott vannak, magyar ruhában, történetileg szereplő uraink közül III. Károly, Mária Terézia, József palatinus, estei Ferdinánd stb., ezenkívül mágnásaink színe-java családjukkal együtt, mint Széchenyi, Zichy, Vay, Almásy, Splényi, Rosty, Barkóczi, Hunyady, Keglevich, Erdődy, Eszterházy, Pálffy, Batthyány, Károlyi, Sztárai stb. Beszédes adat ez arra, hogy főuraink a múltban mennyire bécsi művelődésben éltek.

Az idegen hatás azonban nemcsak a múltban tartotta fogva a magyar mágnás lelkét, hanem akad rá példa bőven a jelenben is. A bajor iparművészeti társulat hivatalos lapja a Kunst u. Handwerk (1905. V.) egy külön számban dicsekszik vele, hogy Andrássy Dénes gróf Váralján az *Andrássy Franciska mauzoleumot* kizárólag müncheni művészekkel emeltette. Egy millió koronát áldoztak ez emlékműre s sós-kúti kőnél s néhány márványlapnál nincs rajta egyéb hazai. Berndl és Schmicker vezették az építést, Karl Huber és Max Frick készítette a dekoratív szobrászmunkákat. Karl Throlltól való az oltárkép s ugyanő végezte az építészeti részek aranyozását is. Ranecker csinálta a mozaikot, Mayerhofer az ötvös- és bronzmunkákat, a vaskapukat és rácsokat pedig Reinhold Kirsch. Hát nincs ezeknek a derék uraknak Magyarországon párja? Nem akadt munkás magyar kéz az építészek, dekoratív szobrászok, mozaikkészítők, ötvösök és vasművesek között, amely méltóképen helyettesíteni

tudta volna a külföldit? Hozzá még a müncheni lap azt írja ország-világ színe előtt, hogy az Andrássy-mauzoleumra büszke a magyarság és hogy „a magyar királyság mint nemzeti műemléket köztulajdonba vette át, alapot létesítvén annak gondozására“. Ez természetesen és egyszerűen nem igaz! A való csupán az, hogy a magyar föld egyik legszebb pontján idegen elme alkotása hirdeti, hogy a magyar nemzet egyik legelőkelőbb főura mennyire szerette feleségét és mennyire nem bízott a magyar építő- és iparművészek tudásában.

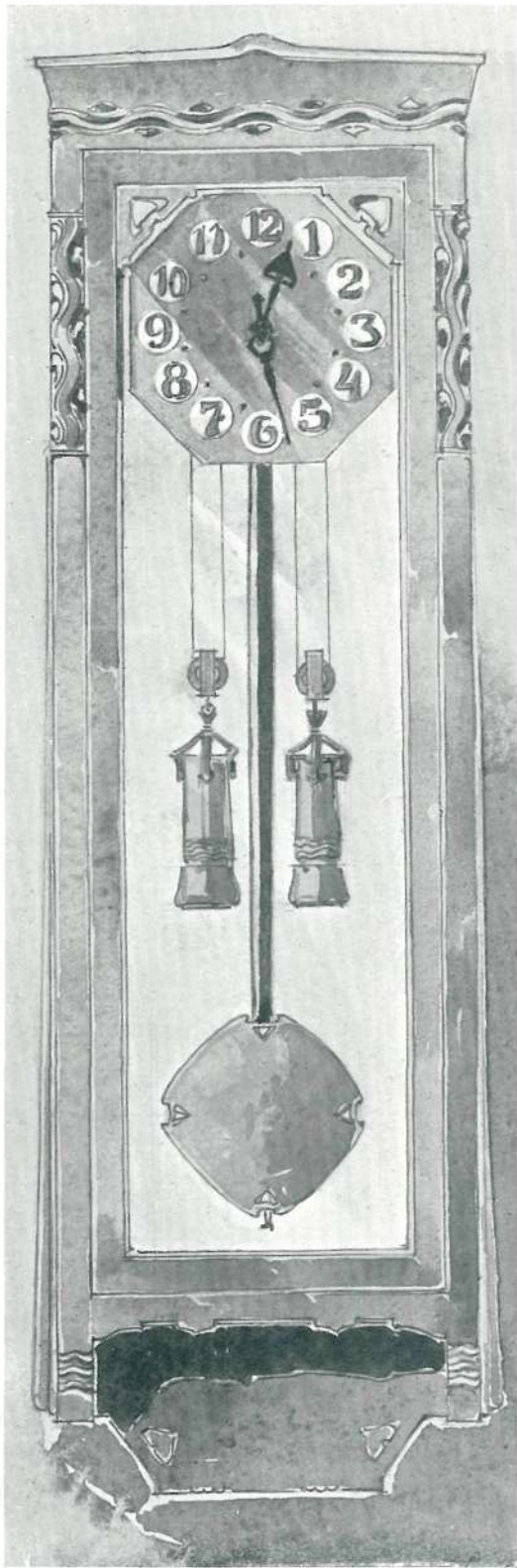
A JAPÁNOK határozottan divatba jöttek. Amit lelkes műgyűjtők és műértők el nem tudtak érni, azt meghozta a háború. A közönség kezd érdeklődni a japán művészet iránt.

Kiállítások, cikkek és könyvek bukkannak fel itt is, ott is. Annyi a japán tudós száma, mint akár a politikai szakértőé. A lányok kimonóban akarnak jellemzálba menni, az agglegény kakemonot akaszt a szobája falára s a szerelmesek surimonon üdvözlik egymást. Aukciókon hallatlan versengés folyik a japán tárgyak körül s ma már nincs az a vidéki rövidárúkereskedő, akinek „műtárgyai“ közt legalább néhány japáni legyező vagy hamutartó ne szerepelne.

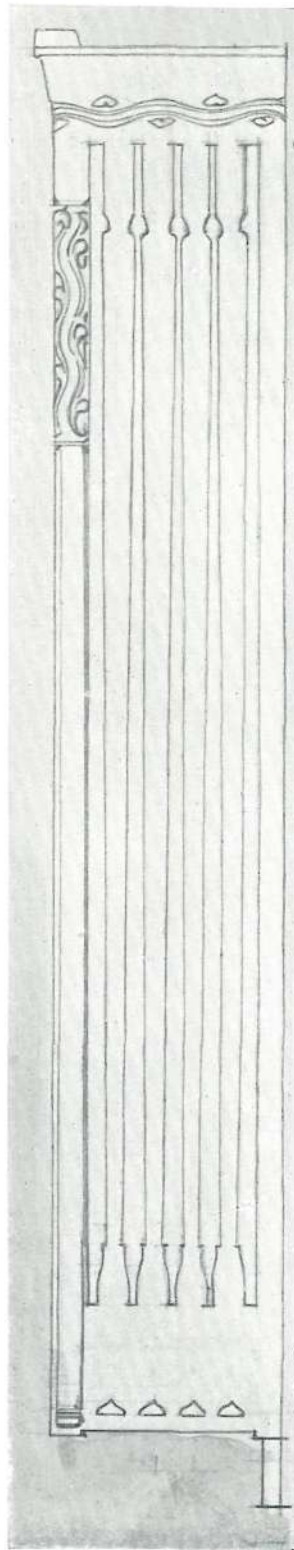
A már-már elsekélyesedő japán áradat reputációjának helyreállítására maga Brinckmann, az európaiak közt a legelkesebb japanista, rendezett egy kiállítást a berlini iparművészeti múzeumban. Szemléltetőbb és tudományosabb gyűjtemény ennél még nem került bemutatásra, a közönségnek alkalma volt ezzel kapcsolatban felismerni, hogy mi különbség van az igazi japáni műalkotás és a bazárok polcait megtöltő silányságok között. Bécsben siettek ezt a kiállítást utánozni, sőt magát Brinckmant is elhívták magyarázó előadások tartására. A bécsi japán-tárlat azonban magángyűjteményekből került össze s ennél fogva — bár sok volt a nagybecsű darab közte — egészében nem nyújtott egységes képet sem a japán iparművészet állapotáról, sem annak fejlődéséről.

ORLIK EMIL osztrák iparművészt a porosz kormány meghívta Berlinbe az Otto Eckmann halálával az iparművészeti múzeumnál megüresedett tanári székre.

VAN DE VELDE most készül kiállítani azokat a műveket, amelyeket tervei után legújabb működési terén a weimari iparosok készítettek. A kiállítás az iparművészeti múzeumban lesz.

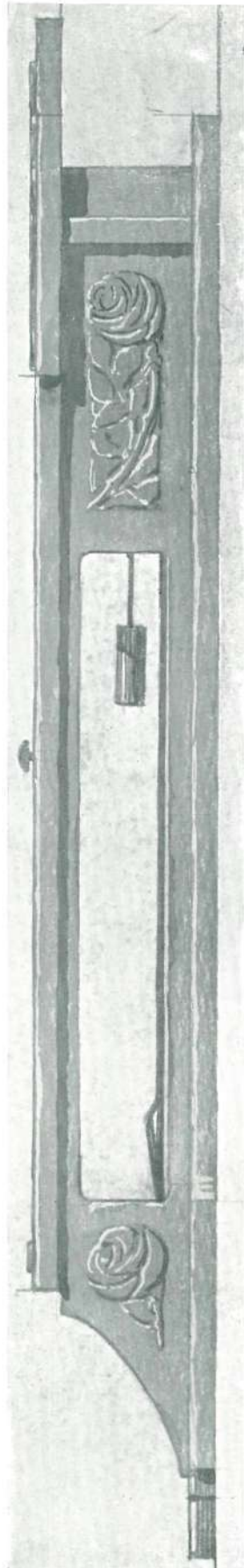

ÓRASZEKRÉNY-PÁLYÁZAT.

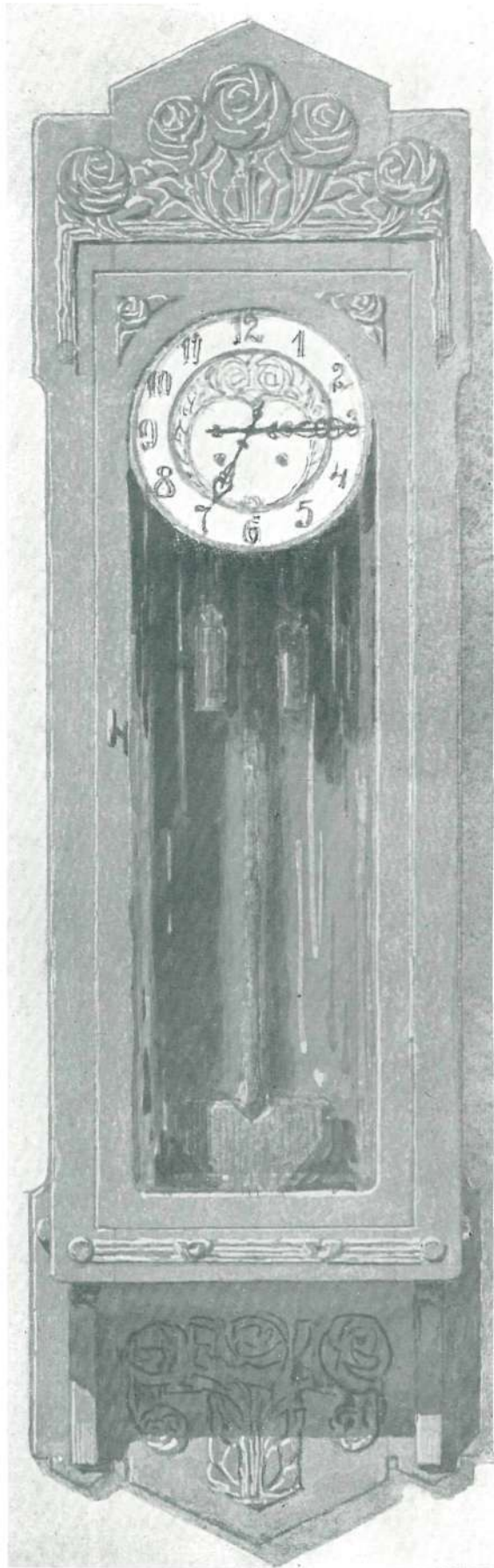

A 300 KORONÁS I. DÍJ NYERTESE.
TERVEZŐJE MENYHÉRT MIKLÓS

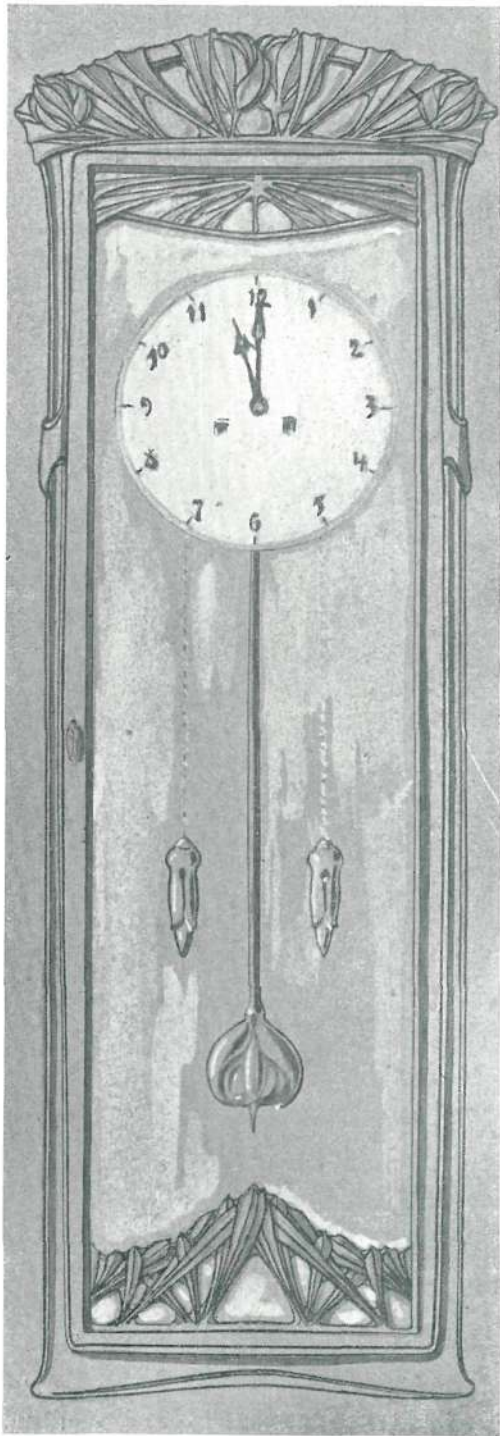

ÓRASZEKRÉNY-PÁLYÁZAT.

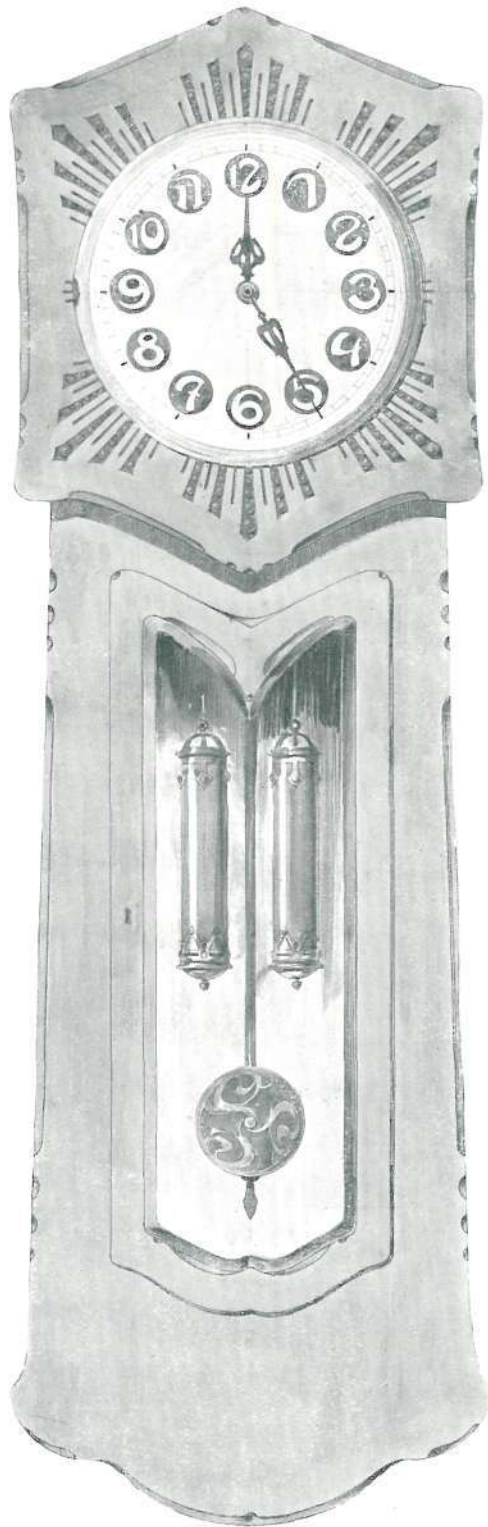

AM. JELIGÉS MŰ. DICSERETET KAPOTT.

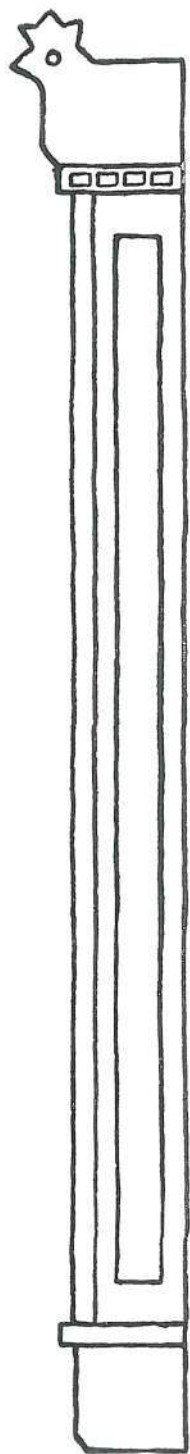
ÓRASZEKRÉNY-
PÁLYÁZAT.

VÁGÓ DEZSÓ PÁYAMŰVE.

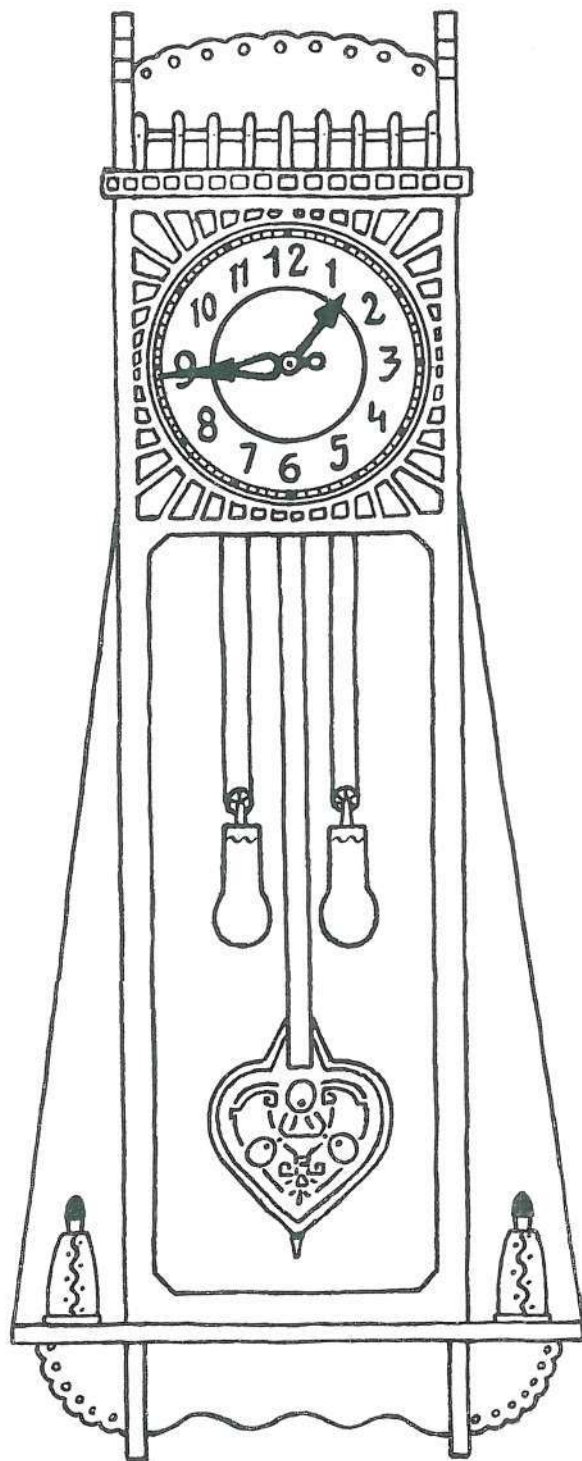

„TALÁN“ JELIGÉS MŰ
A PÁLYÁZAT ELDÖNTÉSE UTÁN ÉRKEZETT.

ÓRASZEKRÉNY-PÁLYÁZAT.

A 200 KORONÁS II. DÍJ NYERTESE
TERVEZŐJE VESZELY VILMOS.

Még egy kiállítás érdekében folyik már javában a készülődés: ez a *drezdai kiállítás*. Jövő évben nyílik meg egész Németország résztvevésével. Első sorban — amint hírlik — a lipcseiek akarnak kitenni magukért. A szász kormány és Drezda városa 50—50 ezer márkával járul a kiállítás költségeihez, amelynek előirányzata ez ideig 531 ezer márkát tesz ki.

A STOCKHOLMI NORDISCHE MUZEUM építése annyira előrehaladt, hogy a berendezést megkezdhetnék. A gyűjtemény anyaga — melyben különösen a népies művészet van gazdagon képviselve — eddig szétszórta, különböző épületekben volt elhelyezve. Hazelius kitűnő „Skan-sen“ nevezetű szervezetében, amelynek példaszerű voltát ép most tárgyalja Berlepsch-Valendas (Kunstgew. Blatt. 1904. 6.) „Freiluft Museen“ címe alatt. A főcsarnokban helyezik el jelenleg a királyi palotában őrzött fegyvereket, régi ruhákat és kocsikat. Az intímabb elrendezésre alkalmasabb karzatok a gyűjtemény eddigi anyagát fogadják magukba. A svéd paraszt-művészet tárgyai a főemeletre kerülnek; ezek közt van több paraszt szoba is. A földszinten a konyhával és főzéssel kapcsolatos tárgyakat, súly- és hossz mértékeket, közlekedés, világítás, vadászat, halászat és szállítás eszközeit helyezik el. Az oszlopos karzat felét a vidékek szerint rendezett népies tárgyak, másik felét a svéd céh-tárgyak érdekes gyűjteményei foglalják el; azonkívül patika-berendezés, játéktárgyak, zene-eszközök és egy nagyobb házi ipari szövetyűjtemény csatlakoznak hozzá. A felső emeleten a magasabb osztályok használati tárgyait korok szerint csoportosítva, folytatólagosan stílusok szerint egymás mellé sorozott interiőröket, ezekkel kapcsolatban pedig olyan gyűjteményeket helyeznek el, melyek a különböző anyagoknak a különböző időkben való feldolgozását illusztrálják.

A ST.-LOUISI VILÁGKIÁLLÍTÁSON 30.000 KITÜNTETÉST ítéltek meg 60 különféle állam cégeinek és személyeinek. A kitüntetés érmei mind a négy fokozatnál különféle alakúak, ami szintén érdekes újítás. Az első díj érmének alakja kereszt, az aranyéremé hajót ábrázol, az ezüstéremé négyszögletes, a bronzé pedig kerek. Az érmek a filadelfiai pénzverdében készülnek. A kiállításra kerülő érmek bronzból készültek; a tulajdonos kívánságára és költségére aranyból vagy ezüstből is megrendelhetők.

A ST.-LOUISI VILÁGKIÁLLÍTÁS VÁSÁRA igen érdekes fejezet a modern nemzetközi vásárok történetében. Magyarország iparúvészeti és háziipari tárgyakkól mintegy 50 ezer koronát vett be; a többi államoknak ez ideig csak képzőművészeti bevételeit ismerjük. Így Belgium 60.000, Svédország 48.000, Németország 66.000, Franciaország 66.000, Hollandia 90.000, Anglia pedig 130.000 koronát vett be. Legnagyobb a németek csalódása, mert ők költöttek el a kiállításra legtöbb közpénzt. Általában pedig a kiállító nemzetek avval a sovány reménységgel vitorláztak haza, hogy e kiállítással is úgy van, mint a drága fürdőzéssel, t. i. csak később érezzük majd a hatását.

SZAKIRODALOM.

 FARAGÓ ÖDÖN: Iparművészet. I. és II. füzet. A teljes mű 6 füzetből áll; ára 60 kor. A szerző kiadása.

Mult évi szept. füzetünkben már előre felhívtuk olvasóink figyelmét e kiváló tervezőművészünk munkájára, amelynek két első füzete most jelent meg. Faragó tanár e művével igazolta a hozzáfűzött várakozásokat, mert abban színe-javát közli újabb, részben már meg is valósult terveinek. A szóban forgó s 10—10, jobbára színesen sokszorosított mintalapot magába foglaló füzetben túlnyomó a bútorterv, illetőleg a kész bútor nyomán készült fölvetel, amely mindegyikén érvényesül a szerzőnek alapos készsége, nagy tapasztalata és jó ízlése. Különös előnyére válik a műnek az, hogy a szerző nem utánozza az idegen művészeket, hanem a maga útján jár, a maga alkotta formákat s megoldásokat alkalmazza, szóval magyar ízt ad terveinek, de emellett mindvégig finom és tetszetős. Ezért melegen óhajtjuk, hogy műve mind szélesb körben terjedjen, első sorban pedig kívánnók, ha asztalosaink, akiknek jó része még ma is a tizedrangú bécsi tervezők kolportált rajzait használja fel, Faragó művéből szerezne okulást és felhasználna az ott közölt jó mintákat.